

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apere Marția. Joia și Sâmbata.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru strălătațe pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 45.

Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr.
pentru fie-care publicare.

Nr. 1432 Pres.

Publicațiune oficială.

Postul de spiritual greco-oriental la institutul regnicolar de corecțiune din Gherla (Szamosujvár), acum vacant, cu dotațiune anuală de 800 fl. și locuință în natură, eventual relut anual de 210 fl., este a se îndeplini prin denumire din partea înaltului ministeriu reg. ung. de justiție la propunerea autorității supreme archidieceșane.

Cu privire deci la intimatul sus-lăudatului ministeriu din 1 Martiu n. a. c. Nr. 6227, prin acesta se fac atenți toți cei-ce ar dori să ocupe postul amintit, ca până în 15/27 Martiu a. c. să-și prezenteze aici suplicile lor instruate cu documente despre etatea, cunoscința limbilor, studiile pregătitoare și teologice, examenul de calificațiune preoțească, promovarea la gradurile preoției și despre aplicarea și serviciile lor de până acum.

Se observă: că la postul din chestiune pot veni în combinare numai acei preoți ori clerici absoluți din archidieceșana Transilvaniei, cari pe lângă o calificațiune superioară sunt bine deprinși în limba maghiară și au inclinarea specială și dexteritate pentru îndreptarea morală a celor osândiți; ăr dintre cei calificați vor fi preferiți cei-ce sunt văduvi, eventual celibi, încă tineri, și în bune puteri fizice.

Sibiu, 23 Februarie, 1898.

Miron Romanul m. p.,
archiepiscop.

Propagandă papistașă.

Biserica noastră după ale sale principii nu este biserică, care prin proselitism se cerce a-și înmulți numărul credincioșilor săi.

Până mai ieri alaltăieri numai tolerată în patria noastră, biserică noastră a fost supusă celor mai neomenose

persecuțiuni, cu deosebire aprige au fost persecuțiunile asupra ei aici în Ardeal.

Persecuțiunile s'au început după urmele istorice, de cari avem până acuma, prin secul al treisprezecelea, și în fruntea persecuțiilor a stat biserică papistașă, până când ea a fost aici cea puternică.

În vécul al XVI. se frânge puterea bisericei papistașe, și locul ei îl ocupă biserică calvină.

Din vécul al XVI. până la începutul vécului al XVIII. biserică calvină este persecuătorul bisericei noastre.

Pe la finea vécului al XVII. ărași vine la putere biserică papistașă.

Între Români se aruncă blăstăm cel mai mare, care a putut veni asupra lor.

O parte a Românilor s'a unit cu biserică papistașă.

Prin acesta s'a aruncat în sinul națiunii române ura confesională, cel mai mare rău care s'a putut arunca între Români.

Cu anul 1700 s'a pornit o persecuțiune mai amară, persecuțiunea bisericei ortodoxe române prin mediul Românilor dați uneltă în mâinile papistașilor.

Și de atunci ca potop valurile proselitismului religionariu nu mai încețază.

Biserica ortodoxă română nu mai are un moment tihnă, un moment linise, nu mai este ăi lăsată de Dumnezeu, în care punându-și la o parte grija de apărare contra atacurilor și curselor, să pôtă îngrijă de crearea unei sorte mai bune pentru sine și în general pentru turma cuvântătoare.

Românii uniți sunt dați în serviciul unui curent papistaș, care și-a îndreptat atențiunea spre catolisarea orientului în sensul papistașilor și curentul acesta lucră acuma de mulți ani.

Ca mediu are să servescă elementul românesc, ca unicul care are toate facultățile de a cultiva și de a cuceri orientul.

Efectele le vedem ăi de ăi.

Ăi metropolitul din Bucovina e silit să mērgă cu memoriu până la

sacrosancta personă a Maiestății Sale împăratului spre a-i cere scutul contra uneltirilor bisericei papistașe, mănă vine episcopul bisericei noastre din eparchia de Dumneșcu scutită a Caransebeșului, și aduce gravamen la congresul nostru național-bisericesc, căci la guvernul țerei nu află sprigire în luptă cu uneltirile uniților.

Ăi ne plângem noi că pe față se fac fundatiuni cu menițiunea de a se distinge preoții, cari au câștigat suflete dintre credincioșii nostri, mănă vine biserică din România și ne spune, că s'a format o reuniune papistașă cu sediul în Paris, cu menițiunea de a uni întreg orientul. În comitetul de direcțiune al acestei reuniuni cu menițiune de a câștiga proseliți printre români este părintele Dr. Vasiliu Lucaș și părintele Dr. Demetriu Radu, doi bărbați chemați altcum a avé un rol de frunte între români.

Lucrurile și-au făcut cursul lor normal. Au trecut ani după ani și încă nu sunt împliniți ăce ani dela urzirea acelor lucruri.

Totusi putem constata deja ăi multe lucruri simptomatice.

În vara anului 1896 România a trecut prin o crisă, care amenința cu rumpere, cu schismă religionară.

În afacerea cu crisa, în afacerea cu detronarea metropolitului Ghena-die încă nu e clarificat rolul, care l'a avut curentul pentru lățirea papismului printre români.

Părintele Dr. Vasiliu Lucașu reabilitat de suprema autoritate bisericească contra voinței episcopului lui sufragane, trimetea manifeste cătră poporul român din Umbra Columnei lui Traian, și era considerat ca metropolit venit în București cu firmă pentru întreg orientul.

În stradele Bucureștilor lumea entusiasmata i-a strigat Ave Caesar! Osanna viitorului principe bisericesc.

Întelegămintă bărbaților conservatori din România a ferit țera de o grea schismă, de o grea crisă, și istoria la timpul său va sci scôte în relief bărbăția ortodoxilor bărbați din

România, cari au ferit țera de o catastrofă.

Terenul acțiunilor papistașe s'a schimbat. Missionariul român din București a fost chemat în Ungaria spre a continua opera de proselitism în părțile banatice.

Astădi sunt nelinisciți, turburați în consciința lor credincioșii nostri din Lugoș, acest centru puternic al Românilor ortodoci, încât în îngrijirea pentru credincioșii sei protopopul Lugoșului s'a aflat îndemnat la anul nou a spune lumii, ce atentat se pregătesce bisericei noastre în părțile acelea.

Biserica ortodoxă din Bucovina caută nouă forțe de resistență în reuniuni preoțești, deorece atacurile din partea papistașilor vin acuma cu vehemență neobicinuită.

Ce vom ăice noi ardelenii, noi a căror sorte: ostenele și dureri a fost! Ce vom zice noi?

Nici odată noi nu am atacat, ci totdeauna numai pentru apărarea noastră am luat pēna în mână.

Necesitați a ne apăra, împinși la această necesitate, noi nu ne putem da îndărăpt.

Ne vom apăra deci, și vom atrage atențiunea publicului românesc asupra uneltirilor pornite contra noastră.

Biserica ne-a fost scutul nostru în trecut, biserică ni-a fost mângâierea noastră.

Biserica a fost mama dulce, care ne-a ținut la sinul său, de aici am supt taria în credință, de aici alipirea cătră limba noastră, cătră individualitatea noastră națională.

Biserica noastră a fost și este biserică românească, a sări în ajutorul ei este datorință sântă de fii credincioși.

Representanța orașului Sibiu și magiarisarea. Representanța orașului nostru s'a ținut adunarea sa lunară în 7 Martie. Membrul Franz Michaelis a interpellat la începutul ședinței pe primarul orașului, dacă cunoscutul ordin de magiarisare a ministrului de interne a sosit sau nu și la magistratul acestui oraș pe calea vice-fispa-

FOIȚA.

Mănăstirea Prislopului.

Diarele din patrie au publicat un apel al Preasânției Sale noului episcop greco-catolic din Lugoș, Dr. Demetriu Radu pentru colecte benevole spre scopul reconstituției vechei mănăstiri a Silvașului din Prislop, pe care o a pustiit episcopul greco-catolic Aron, în zelul său de a stērpi ortodoxia din părțile noastre.

Modul tiran cum episcopul Aron a pustiit mănăstirea Silvașului e descris de un contemporan în Plângerea sântei Mănăstiri a Silvașului din eparchia Hațegului din Prislop.

Preasânția Sa Părintele episcop Radu sub presiunea blăstămului din această plângere voiesce să o restaureze și să espieze păcatele antecesoru ui său, zelul în propagarea Unirii. De bună semă Mănăstirea reconstruită va fi redată românilor ortodoci din Dobra, pe cari Visarion i-a întărit în ortodoxie.

Credem că e de importanță actuală se reproducem Plângerea despre risipirea mănăstirii din Prislop. Etă-o:

Plângerea*)

Sântei mănăstiri a Silvașului din eparchia Hațegului din Prislop.

Ia aminte ceriule și voui grăi

Plângēnd cu amar mē voui tângui;

*) Supuși și noi la regulile de conservare ale bibliotecii s-ței Mănăstiri Căldărușeni, am putut cu totă bunăvoință, de a cunoșce o parte din avutul literar al acestei mănăstiri; și în cercetările noastre am descoperit un manuscris în folio, legat cu pele, u de între diverse invățături, tôte de cuprindere morală am găsit și această producțiune literară, intitulată: „Plângerea s-ței Mănăstiri a Silvașului”. Noi supunem această scriere la cunoscința lectorilor nostri pentru meritul ei literar și istoric. În densa se vēd tôte condițiunile literare ale limbei române din seculul al XVIII-lea și ea conține fapte istorice relative la mai multe mănăstiri din Valachia și Transilvania, precum chiar și la actuala unirei Românilor de peste Carpați cu biserică papală.

Este fôrte dureros, că autorul scrierei, condus de principiile monachismului, nu și-a însemnat încăiri numele, dar din cuprinderea scrierei se pôte presupune, că el cunoscēnd de aproape amēnuntele Mănăstirii Silvașului și specialmente ale unirei Bisericei din Transilvania, este dintre bărbați de prin Mănăstirile acelor locuri, sãu pôte chiar din Silvaș.

„Biserica ortodoxă română”.

Auđi-mi pământule cuvintele

Și sē-mi cuprinđi lacrămile

Și firea tōtă cea omenescă

Impreună cu mine sē se tânguēscă,

Că iată eu, fata sionului cea iubită,

Monăstirea Silvașului cea vestită

Rēmăsei acum pustie și ofelită

Jalnică ca o vėduvă cernită;

Arsă cu foc și surpată.

De tōte ce avusei prădată;

Vadă tōți cei ce trec pe lângă mine

De este la cine-va durere, precum la mine.

Că de s'ar fi sculat asupra-mi necredincioșii,

Eu m'ași fi pađit de dēnșii.

Sau Turcii de m'ar fi ars și m'ar fi surpat,

N'ași avea atăta bănat.

Ci aceia, ce împreună cu mine a fi s'au socotit

Credincioșii aceia m'au pustiit!

Se vie dar mōrtea preste ei,

Și sē-i pogōre în iad de vii.

O Prislop numit loc!

Cum fuseși făr' de noroc;

Ba eu bine am fost norocit

Căci s-tul Nicodim întâiu aici s'a sălășluit,

Ăci în-tul S-tul Nicodim mi-a pus temelie

Careă stă de veacuri multe

Acum de ômeni trecute,

Mai înainte cu mulți ani

De domnia lui Matei erai;

Că acestui prea cuvios și st. părinte dela D-șeu I s'a vestit locul pișătorilor sē l' găsēscă.

Și acolo Mănăstire se zidēscă

Și în țera românească preste munte

Au trecut și au cercat locuri multe

Locul cel mai dintăiu

Este în Surdu (c) sus pe Jiū.

Acolo pesceră : găsit

Și într'ansa a sălășluit,

Care pesceră și până acum se găsēscă

Și a S-tului Nicodim se numesce,

Apoi s'au dus în țera și mai înlăuntru

Până la apa ce se ăice Motru,

Acolo puțin au conăcit

Și pe vreme mănăstire s'au zidit.

De acolo s'au dus spre Vodița*)

Unde e acum schitul Toponița.

*) Din cauza multelor călătorii ale s-tului Nicodim și zidiri de mănăstiri, tradițiunea populară confundă mănăstirea Motrului și cea a Vodiței, care este pe locurile Mehadiiei de astădi (veđi jurn. „Bis. ort. Rom.” anul IV, Nr. V pag. 271 Nota 3.)

(Va urma.)

natulul și dacă a sosit, ce ținută socotește magistratul a observa față de acel ordin. Primarul orașului confirmă, că a sosit, ce-i drept această ordinație și la magistrat, dar magistratul a decis în ședința sa din urmă a restitui cu tot respectul vice-fispanului atât ordinul ministerial cât și cele 15 exemplare din cunoscuta broșură a lui Telkes Simon, cu aceea motivare, că magistratul nu consideră de sulară mișcarea aceasta, ci de primejdiosă pentru pacea orașului. (aplaude).

Onore bravului magistrat!

Adresa omagială, menită a fi prezentată Majestății Sale regelui în ziua de 11 Aprilie din partea unei deputațiuni compusă din membrii camerei și ai casei magnaților, este stilisată și prezentată dietei spre dezbateri. Adresa a fost concepută de comisia justițiară și nu este decât o apologie la adresa legilor din 1848, sancționate de antecesorul regelui. Se accentuează în ea cu mare aplomb relația intimă și încrederea între rege și națiune și se înregistră ca deosebită cucerire în interesul națiunii maghiare încorporarea Ardealului. Constatăm că despre naționalități despre raportul dintre naționalități și stat, sau dintre naționalități și rege, nu se aice nici o mențiune în adresă.

Secularizarea moșiilor bisericești catolice. „Pester Loyd“ primesce o telegramă din Békes-Csaba, în care i-se anunță, că reuniunea agricolă a comitatului Békés a decis a se adresa către toate municipiile, ca să pornescă o mișcare în interesul rezolvirii chestiunii sociale. Spre acest scop municipiile sunt invitate a se adresa legislațiunii ca, de acolo să se inițieze secularizarea moșiilor bisericești. E vorba de întinsele averi ale bisericești catolice.

Simpatii între România și Italia. Diarele din Budapesta publică următoarea telegramă din Roma:

„În ședința de astăzi (9 Martie) a camerei prezidențiale Biancheri a cetit depeșa primită dela camera română din incidentul căderii în Duel, a deputatului Cavalotti. Eată cuprinsul depeșei: Camera română își exprimă simțăminte frățești de durere față de pierderea grozavă ce a îndurat camera italiană prin mărtea deputatului Cavalotti. După cetirea acestei depeșei, președintele Biancheri mulțumește în numele camerei italiene președintelui camerei române și surorii pentru aceste dovezi de simpatie.

Pe cât de rare, pe atât de îmbucurătoare pentru noi sunt manifestațiuni de aceste.

Noul cabinet austriac, compus de contele Thun, președintele consiliului și ministru de interne, se numește cabinet de cooperatiune. Noi ministri aparțin adică diferitelor partide parlamentare. Aprope toate partidele mai mari sunt reprezentate în guvern cu scop ca fiecare partid să se grupeze în giurul ministrului său și astfel guvernul să aibă la spate o majoritate, cu care se reguleze chestiunile mai ardețore precum sunt chestiunile de limbă, reîncheierea compromisului economic cu Ungaria și delăturarea obstrucțiunii. Partidele singuratică încă nu s'au stabilit atitudinea față de noul minister. Diarele toate, atât cele din Austria cât și cele din Budapesta, au multă încredere în cabinetul Thun. Ministrul președinte este considerat de om energic și diplomat iscusit.

Șaguna și dotarea clerului.

(Urmare)

Aflu de neapărată lipsă a face aici pomenire și de vedușele preoțesci și de copii preoților mei repotați.

La toate branșele s'au vădut de un lucru drept și loial, ca să se facă provizia cea cuvenită pentru vedușele și orfanii copiilor, deci nu voiu greși, decât urmând pildei aces-

tea, propuiu pentru vedușele preoților un ajutor de 100 fl. sm. până la 24 de ani pentru copii bărbatești și pentru fetele până la timpul înmăritării lor.

Aici trebuie se însemnez băgarea de sēmă în privința obiecțiunii, care s'ar putea face la privilegiul acela, când se va asigna porție canonică preoției mele, pentru-că lesne s'ar putea dice, că porțiile canonice se se hotărăscă după numărul bisericilor parohiale, ăr nu după numărul parochilor activi, cari se află astăzi, devreme-ce o biserică numai un paroch pōte se aibă, și decă parochul nu e în stare de a griji singur de parochia sa, s'ă și cēră un capelan s'eu doi. Astfelu de obiecțiune s'ar putea vedea cuiva drēptă la întâia privire, însă când se preiudecă aceea cu serioșitate numai decăt se arată și slabul ei fundament. Eu sunt de părerea aceea, că socotela aceasta, după care s'ar mēsură numărul parochilor după numărul bisericilor parohiale este greșită; pentru-că preoții nu se așeză numai pentru biserică, ci și pentru popor, nici s'ă vārșesc preoții funcțiunile sale numai între zidurile bisericilor, ci partea cea mai mare eu slugesc între popor — în biserică cea vie. Stând acesta negreșit, trebuie se ste și aceea, că numărul preoților trebuie să fie amēsurat numărului poporului, prin urmare esenția lucrului nu o constituie numirea preoților, ci numărul ei, care se corespundă lipselor poporului. Suspomenita obiecțiune nu pōte se stea nici la aceea întâmplare, când s'ar lua din punctul acela al vederei, că de ce parochul nu ar putea avea un, s'eu mai mulți capelani, nu stă dic pentru aceea, căci toți preoții cei ce se deprind cu îngrijirea parochianilor, sunt între sine asemenea, și în privința gradului preoțesc și în privința lipselor, și așa după obiecțiunea pomenită, numai starea celor ce se numesc parochi ar fi bună, ăr starea celor ce se numesc capelani ar fi ticăloșă; s'eu cu alte cuvinte numai câți-va preoți ar fi bine înzestrați și ar trăi cu îndesulare, ăr partea cea mai mare, fiind-că bisericile parohiale puține sunt și popor e mult ar rămânea tot în starea cea veche și tristă, apoi fiind-că numărul parochilor ar fi însemnat mai mic, decăt cel al capelanilor; și puțini fiind parochi, puțini ar și muri dintre ei, și mulți fiind capelanii mulți ar și muri dintre ei, prin urmare, puțini capelani s'ar putea face preoți care jōrtă numai pentru aceea ar fi siliți să o aducă, ca parochii să trăiască bine.

Pătruns fiind eu, ca un slujitoriu teoretic și practic al altariului lui Dumnezeu de adevărul acesta afirmiez, că lucrul acesta pe mulți harnici bărbai iar abate dela preoție. Suspomenita obiecțiune nu pōte se subsiste nici din pricina canonică, pentru că apostolul dice cătră Tit cap. 1 s. 5. „se așeze preoți, precum el i-au poruncit.“ Eu sunt pătruns așijderea și de părerea aceea, că tot însul dintre Episcopi se îndatorēză dreptul acesta al său, „de a așeza preoți“ de un lucru conscientios al privi așa, căt după cuvintele lui Pavel cătră Tit I cap. 5. st. 18. toți cei ce țin bine dregătoria, cu îndoită cinste se so cinstescă, mai ales cei ce se osteneșc în cuvēt și învățatură precum și slujitorii Altariului dela Altariu, se trāescă și fiind aceștia frați după duch și adevărul, carele li s'au dat prin puterea mănților episcopesci, trebuie se le facă asemenea parte dela Altariu, pentru-că dice apostolul cătră Timoteu: II Cap. 2 s. 6. „fie-cărui plugariu, care se osteneșc, se cade întâiu din rōdă se mănānce;“ așa este și cu preoții eparchiali, că tot însul care se osteneșc întâiu din rōdă se mănānce, prin urmare nu din a două rōdă, adică din bunăvoința a unui preot se mănānce celalalt, ci tot preotul nemijlocit se trāescă dela Altariu, căci dice Scriptura, Moise cap. 24 s. 5; Luca cap. 10. s. 7. „Boului ce trieră se nu-i legi gura, și vrednic e lucrătorul de plata sa.“ Deci eu privind preoția mea ca frați, și împreună slujitorii mei în via Domnului, poftesc ca starea lor să fie deopotrivă între ei toți.

Drept aceea eu nu aș cunōșce datorința mea, nu aș prețui învățăturile apostolesci date cătră Tit și cătră Timoteu, nici aș cunōșce pozițiunea și lipsa preoției mele, aș vēmăa pracsul comun al bisericii rēsăritene și încă pōte fi că aș păcătui și în contra ecclēziat, când aș propun, ca numărul parochilor să se hotărăscă după numărul bisericilor parohiale. De părerea aceasta nu pot fi nici din pricina activității, care o prețind eu dela preoția mea. Pentru-că precum

starea cea strălucită în care ar fi preoții ar putea aduce pre aceea într-o lenevire, care lenevire e rădăcina multelor păcate, așa togma starea cea lipsită a capelanilor, ar putea produce în ei o răcēlă în dregătoria, prin care tot poporul s'ar păgubi și numai parochul nu! Dar și din privința armoniei, care e așa de lipsă în fie-care societate, rămân statornic pe lângă părerea mea. Armonia aceasta a deschilinit pe preoția Eparchiei mele, însă din vechime, căci și astăzi stăpānesc între ei frățietatea, a cărei rădăcină a fost și este circumstanța aceea, că preoții au fost și sunt asemenea, asemenea înzestrați și asemenea îngreioși.

Dator sunt dară pentru susținerea armoniei între preoții mei, a-mē îngriji și a păzi, ca nimica se nu se întēple între ei, ce iar vātāma pre ei, și ce ar aduce vre-o patimă în cineva între ei, prin care armonia cea mult dorită s'ar putea stānge, pentru care dice prorocul: „Iată ce e bun s'eu ce e frumos, fără numai a locui fraților împreună, că acolo au poruncit Domnul viață de veci și bună voire“ Psalm 132 s. 1 și 3.

Însă este o împrejurare în privința îmbunătățirii sorții preoției mele, în care eu bucuros mē învoesc și acesta este, că numărul preoției potrivit celor al poporului se se hotărăscă, și numărul ei cel de prisos se se reducă. După sistema ce domnia până acuma s'au cerut ca la o sută de familii se fie un paroch. Eu stind feluritele datorințe a unui preot în biserică și în popor, care la alte religii și popore nu sunt, află de lipsă în timpul present mai cu sēmă din privința, ca se înlesnesc înaltei noastre stăpāniri, panerea în lucrare a obiectului acestuia, ca pre viitoriu parochii în privința stărilor se fie împărțiți între categorii, se hotărăscă numărul sufletelor poporului, și așa ar veni întâia parochi cu parochia de 800 de suflete.

În orașe unde ar fi sufletele peste 3200 unde sunt adică 400 s'au și mai puține suflete se se așeze numărul parochiilor după circumstanțele locale. — Lipsa aceasta de a așeza preot și în satele mai mici, s'au vădut și la alte religii, precum acesta dovedesc prea multe pildē: mē simț îndatorat a arāta și îndemnul principal, pentru care am propus suspomenita cătățime a sufletelor și nu mai multe pentru un paroch; îndemnul acesta l'am luat dela rēnduiala bisericii și dela funcțiunile preoțesci precum și dela evlaviōsele obiceiuri ale poporului, pentru-că precum biserică mea cere dela preot unele slujiri obștești, așa cere și poporul dela preotul său slujiri singuratică prin casele sale care altă biserică și alt popor de altă lege nu le înțrebuițēază. Este lucru prea cunoscut, spre pildă: ca sfintirile bisericicele cele ordinare sunt în religia mea mai multe și mai lungi, decăt la alte religii, ăr de cele extra-ordinare, precum sunt cele de patru posturi în an, altă preoție nici are închipuire, și așa cu acestea multe și mulți slujiri bisericicești, fiind preotul ocupat lesne s'ar putea nasce vre-o scādere sufletescă în popor, unde numărul poporului mare fiind un preot numai s'ar pune. Între evlaviōsele obiceiuri ale poporului se numere.

a) Sfintirea apei în casa tuturor parochienilor și la praznicul arătării Domnului nostru Isus Christos;

b) rugăciunea după norocōsa nascere a muerii;

c) stintirea apei în casa de unde s'a îngropat mortul;

d) rugăciune la botez;

e) slugirea Tainei S. Maslu la cei de mōrte bolnăviți;

f) ispovedanie și cuminecătura celor de mōrte bolnăvi.

Tōte acestea am atins aci, ca se lāmurez ideea aceea, că numărul preoției la eparchia mea trebuie să se hotărăscă după numărul poporului și după lipsele lui și că dotația clerului meu, pe care o sperēză dela Înalta stăpānire, numai în chipul suspomenit pōte se fie spre îndestularea preoției mele și spre mângāierea poporului. Tōte acestea mi am ținut de strāșnică datorința ale înșira aici, avēnd de scop ca se fac prin ele un serviciu credinoș înaltei noastre Stăpāniri, care pārinteșce este îngrijită pentru viitorul care merită mila în calea aceeași.

Pōte fi că M. Ta vei fi vrut ca să-ți însemnez aici numărul parochiilor, care pe temeiul proiectatei, prin mine, modalității are se urmeze, înprivința acesta lesne îmi

este a răspunde Mariei Tale, ca unui bărbat înțelept, care nu numai ai teorii, ci și practica în sfera administrațiunii publice. Mi se pare, că punctul de căpetenie în trăba dotației preoțesci, este a anunța principiul, după care se formēză stăția unui paroch; eu am propus principiul acela dacă Înalta noastră Stăpānire se va milostivi a-l aproba, atunci punerea în lucrare a principiului acestuia va avea de factor numărul cel dorit al parochilor.

Și fiind-că sunt departe și de ceea convingere, că elaborarea numărului parochilor celor ce există acuma, și celor ce se vor hotărî, precum și a celor, care acum trebuie să se formeze, m'ar fi răpit multă vreme departe, ăr de altă parte ostēnela aceasta nu ar fi folosit nimic obiectului cvestionat, — am aflat cu cale a nu mai prlungi vorba în tsēba aceasta, că e destul desbătută și lāmurită.

Precum este drept că sōrtea preoților se se sistēmizeze, așa togma este drept ca și sōrtea diaconilor să se hotărăscă potrivit chemării lor.

Prea bine știi Maria Ta, că dacă în școlele elementare se îndatorēză a pregăti pe tinerii sei învățāci spre viitorimea lor cea norocōsă, togma cu atāta strādanie și luptă, precum se osteneșc plugariu a aduce grāu curat în jītă, și sunt datori a întemeia în inimile copiilor cele fragede, religiositate și moralitatea și mintea lor a o face primitōre de cultură, prin cari apoi se fac mādulare folositoare societății cetățene. Este prea cunoscut ce hārnicii se cer dela un dascăl, ca se corespundă chemării sale.

Eu mărturisesc, că dascălii elementari din Diecesa mea nu aveau altă sciință, decăt știa cetirea, scrierea și ceva din aritmetică. Eu nu sunt de vină, că nu sunt mai procopsiți ci de vină e constituția cea veche a Ardealului, care despoiază poporul român de tot dreptul, care se cuvine unui cetățian credincios Împēratului, Patriei și întregii societăți cetățene.

Deci ca să se pōtă ajunge folosul cel obșteșc al chemării dascălilor elementari, este de neapărată lipsă, ca să capete creșterea cea cuvenită, despre care mai jos voiu dice părerea mea; pentru dotația lor multă deslușiri s'au dat guvernului celui mai dinainte dela predecesorii mei, multe cuvētări și propuseciuni se facură și la adunările terii și la comisiunile regnicolare, până în sfērșit la anul 1846/7 prin 15 articol dietal §. 14. 15. s'au hotărît însă nici până astăzi nu s'au pus în lucrare, ca dascălii de legea mea să capete câte o jumătate de Sessie canonică. Trag nădejde ca noi românii, cari eram pe nedrept sclavi constituțiunii vechi, rescupărându-ne acuma cu sângele nostru despre acest loial tractament, și făcându-ne fii Austriei prin cuvēntul cel evangelic din 4 Martie, 1849, al Prea milostivului nostru monarch Francisc Iosif, curēnd vom iscusi pārinteșca ordinațiune a Înaltei noastre Stăpānii constituționale!

Așa dară pentru dotația dascălilor află de lipsă așijderea, ca și la cea a preoților, ca maximum și minimum leafei lor să se hotărăscă. Maximum ar putea fi 300 fl. ăr minimum 150 fl. sm. și la dascălii mai nainte de tote ar trebui eroat pāmēntul s'eu altă fundație de unde trage venitul s'eu și încăt ace te nu ar deplini leafa cea cuvenită pentru subsistința lui se i-se dea din fondul dotațional, care s'ar hotărî prin stăpānire așa căt dascălul în parochie de 800 de suflete se aibă 300 fl. în cea de 600 de suflete 250 fl., ăr în celelalte 150 fl. sm. (Va urma).

Dela „Reuniunea femeilor române din Sibiu“.

Mulțamită publică.

Dōmna Emilia Tilea, soția de inginer în Sibiu, membru zeloș al reuniunii noastre și al comitetului aceleia, a colectat pe o bucată de pānză 80 modele de brodărie (chindisură) originală romānescă din comuna Șmig (lângă Mediaș) și din jur și această colecțiune a donat-o reuniunii noastre.

Comitetul reuniunii așteptind marea importanță, care o au astfel de colecțiuni pentru conservarea originalității portului românesc, a votat mulțamită protocolară dōmnei donatōre, dispunēnd ca aceasta să i-se aducă la cunoscința pe cale diaristică.

Aducând la cunoștință prin presă acest cas, comitetul reuniunii noastre crede că es-primă și de astă-dată acea dorință generală manifestată adese-ori, că a fi de colecționari să se facă în toate ținuturile românești ale patriei noastre.

Din sedința comitetului reuniunii te-meilor române din Sibiu, ținută la 3 Mar-tie n. 1898.

Maria Cosma m. p., Dr. N. Vecerdea m. p.,
presidentă secretar.

Noutăți.

Starea sănătății archiducesei Ste-fania s'a îndreptat în mod foarte îmbucurător. A. Sa poate deja să părăsască patul pentru 1—2 ore la zi.

Concertul „Reuniunii române de mu-sică“ se va ține Mercuri în 16 l. c. în sala dela „Musikverein“, cu următorul pro-gram:

1. Trei cântece pentru cor mixt, de G. Dima:
 - a) Trăiesc în suferință;
 - b) Copilă tinerică;
 - c) Flăcău în câmp.
2. Două cântece pentru voce de alt cu acompianare de piano:
 - a) Nimfea, de R. Schuman;
 - b) Dorul, de F. Schubert;
3. Două cântări religioase pentru cor mixt, de G. Dima:
 - a) Irmosul „Intrării în biserică“.
 - b) Irmosul „Rosaliilor“ (cu cuartet solo)
4. Fantasia din opera „Faust“ pentru violonă și piano de H. Wieniawski.
5. Duett din opera „O noapte în Gra-nada“, de F. Kreutzer.
6. Două cântece pentru cor mixt de H. Huber:
 - a) Dorință;
 - b) Din „Înșiră-te mărgărite“.

Biletele de intrare se edau în ziua con-certului dela 11—1 ora la „Musikverein“, și prenoțări la locurile din cele două șișuri dinăi să pot face, pe lângă o taxă de 20 ero. Luni și Marți dela 5—6 ore p. m. la secretariul Reuniunii în localele casinei ro-mâne. (Bayergasse Nr. 1).

Examen de calificățiune preoțescă. Mercuri, în 25 Februarie a. c. au prestat cu succes examenul de calificățiune preoțescă candidații de preoție: Stefan Fărcaș și Ale-xandru Francu, ambii absolvenți ai cursului teologic dela seminarul archidieceșan.

Oficieri români la Brașov. În érna anului curent, oficerii români din garnisóna Ploieștilor au invitat la o petrecere a lor pe oficerii ces. și reg. austro-ungari din garnisóna Brașovului. Cu învoirea ministrului comun de războiu și a celui de honvezi, mai mulți oficeri din armata comună și de hon-vezime au luat parte la petrecerea pomenită din Ploiești.

Oficerilor nostri li s'a făcut o primire splendidă la Ploiești.

Ca revanș, oficerii garnisónii Brașovului au invitat și ei pe oficerii români la petre-cerea lor, fixată pe aq. Vre-o 14 oficeri ro-mâni au promis a lua parte. Autoritățile din Brașov și miliția de acolo se pregătesc a primi în chip festiv pe oșpeții din armata română. Dela gară vor fi aduși oficerii în oraș pe echipe împodobite cu tricolorul românesc; deasemenea și pe edificiile publice vor flăcăi stindarde românești. Comitele Brașovului va da un prânz în onoarea oșpeților.

Foile ungurești luând notiță despre vi-sita acésta reciprocă a oficerilor români și austro-ungari, i-au însemnatate politică enormă, ba nu se sfîșesc a spune, că visele aceste sunt desăvuirea din partea României a mișcărilor românești din Ungaria.

Chestia s'a discutat și prin foile din România. S'a făcut și interelare în camera română în chestia acésta.

Proiect de lege despre duel. În secțiunile camerei române s'a discutat Mer-curi un proiect de lege în privirea duelului. Tote secțiunile, cu excepția celei de a VII-ea au primit proiectul.

Duel cu sfîrșit mortal a avut loc la Roma zilele aceste. Din pricina unei po-lemii ce s'a urmat în zierele *Gazeta di Ve-nezia* și *Secolo*, s'au bătut cu spada deputa-tul *Cavalotti* și ziaristul *Macola*. Ziaristul a perforat cu spada sa gâtul adversarului său tocmă prin artera principală.

Cavalotti a rămas mort.

Cavalotti era unul dintre cei mai celebri oratori ai parlamentului italian, și scriitor cu renume mare. Serierile lui sunt juvaere ale literaturii italiene. Ușor se poate deci în-chipui durerea mare ce a cuprins întreaga Italia, la vestea morții lui.

Înmormântarea i-s'a făcut la Milano în 8 a curentei nou, cu pompă colosală. Îngro-păciunea părea o demonstrație curată pen-tru deputatul omorât în duel. Sierul era aco-perit cu cununi. Cortegiul ce petrecea carul mortal îl forma o mulțime de peste 300,000 de ômeni. Parcursul a ținut peste 1 ôră. So-cietățile au ieșit cu 200 de drapele spre a pe-trece la mormânt pe *Cavalotti*. Cele mai multe prăvălii și bursa, precum și scôțele au fost în-chise în ziua înmormântării. În fruntea conduc-tului erau membrii camerei, consiliul ôrășenesc și delegații universităților. La mormânt au vorbit podesta din Milano, 7 deputați și re-dactorul dela „Secolo“. Sierul a fost dus apoi în camera mortuară. Va fi îngropat numai după-ce se va afla din testament, unde a voit reposatul să odihnescă.

† Cavalierul Constantin Stamati-Ciurea, unicul scriitor român din Basarabia, a încetat din viață. Reposatul a fost un bun cu-noscător a țărânului român basarabean și l'a des-cris cu multă pricepere în scrierile sale etnogra-fice și beletristice. A publicat prin diferite re-viste din România, în ziarele cotidiene și în bro-șuri separate prosă și versuri, între cari mai cunoscute sunt: „Teatrale“ și studiul geo-grafic asupra Basarabiei. S'a ocupat și de chestiuni bisericești publicând în „Biserica ortodoxă“ documente pentru istoria bisericeșca. În timpul din urmă avea de gând aș publica operele sale complete, pentru care scop își căuta editor. Talentatul și mult străduitorul scriitor român era bine cunoscut și în cer-curile literare rusești. Era membru cores-pondent al Academiei rusești. Basarabienii au pierdut în densus un apărător destoinic al limbei române și a conștiinței naționale. Între rudeniile cari îl deplâng pe reposatul este și dl Margaritescu Greceanu, viceconsulul Ro-mâniei la Budapesta, generele reposatului.

Zola înaintea tribunalului penal. În articolul său „J'accuse“, Zola atacase și pe grafologii, cari au figurat în procesul con-tra lui Esterhazy și cari au declarat că maiorul nu e autorul *borderoului*, — acusan-dui de purcedere nedreptă și mincinosă. Gra-fologii au acusat pe Zola și Perreux la tribunalul penal de poliție pentru calomnie și au cerut rebonificare a 100,000 de franci. Judecătoria s'a ocupat cu incidentul acesta Mercuri. Apărătorii *Clemenceau* și *La-bori* au ridicat excepții în privirea competen-ței tribunalului, spunând că afacerea are dreptul să o judece numai curtea cu jurați. Tribunalul a enunțat că e de competența sa afacerea și a amân timerul de per-tractare cu 14 zile.

În privirea duelului. Mórtea lui *Ca-valotti* a provocat demonstrații turbulente în Veneția. Poporațiunea venețiană a făcut Luni o demonstrație colosală în privirea duelului. Mulțimea înversunată s'a adu-nat înaintea primăriei și a cerut arborarea stindardului negru pentru *Cavalotti*. Neîmpli ninduli-se rugarea au spart jamurile pri-măriei, au penetrat în internul palatului și au început să devasteze. A trebuit să in-tervină miliția pentru restabilirea ordinei.

Studenti pentru numele ungurese Zilele aceste o deputație de 3 studenți dela o școlă comercială din Bpesta s'a înfățișat la de nou botezatul primar *Halmos János*, și spunându-i că 200 elevi ai școlii co-merciale voesc să-și maghiarizeze numele, a cerut sprijinul d-sale. Primarul beat de bucurie, pentru „patriotica hotărîre“ a odrazlelor, a promis că va sprijini din răspuțeri „nobila“ intenție.

Apel

cătră totă inteligența română.

Prea onoraților P. T. Domni!

Mult iubitorilor mei frați colegi!

Educațiunea generațiunei următoare este datorința cea mai sântă, cu carea suntem dela fire deobligați față de acésta.

Acest deobligament să potențéze, ba de-vine unica activitate pentru școlă poporală, care tinde — prin urmare — numai spre perfecțiunea omului ca individ, deci prin acésta spre desvoltarea progresivă a genera-țiunei și a societăței omenesci.

Motorul acestei instituțiuni este însă în-vătătorul.

În personalitatea și lumina învățătoru-lui se reoglîndéze mai sincer stadiul și culmea chemărei școlii poporali; prin urmare, el e și unicul barometru, care ne arată gradul speranței ce nutrim față de tinerimea noastră, față de generațiunea următoare: mândria și mângăierea viitorului.

A ne vedea și noi învățătorii poporului român ajunși la culmea chemărei noastre, la nivelul de cultură și inteligență a altor po-pôre culte, devenind astfel membri desteri a întregii lumi învățătoresci și folositori popo-rului cărui servim — este datorința arđendă care nutrește peptul meu încă dela îmbrăți-șarea carierei mele învățătoresci; ba, carca tre-bue să nutrească și însuflețéscă inima fie-cărui învățătoriu mândru de chemarea sa și iubitoriu de nemişc.

Să privim numai — sinceri fiind — în-vătătorii altor popôre și vom vedea cum aceia emuléze pe tôte terenele și pozițiile, făcân-du-ne în modul acesta inferiori muncii lor zilnice.

Cărți bune scolastice, foi pedagogice tôte bine redigiate, diverse scrieri științifice și în deosebi pedagogice vedem și putem ceti la alte popôre ca produsul învățătorimeii lor, pe când la noi — respect și onôre excepți-unilor — sunt mai așa de rare ca corbi albi.

Concedem, că și starea noastră materială, lupta cu diferite neajunsuri, apoi mai câte alte împrejurări vitrige sunt tôtei atăta spini în calea activității noastre, dar atăta fie dis — între noi — că cu astfel de motive, nu vom putea scusa și pentru viitoriu, séu dóră pân' e lumea neactivitatea séu chiar indolența atât de înrădăcinată și deja constatată la noi de un lung sir de ani.

Lucru firesc — prin urmare — că, cu cât învățătorimea noastră nu va ținea paș cu lumea mare învățătorescă mai vârtos în aceste timpuri a luminei și emulațiunilor și față de îmbulsala omenimeii spre înaintare, cu atât se vor potența și daunele cauate din o așa le-targie, pe cari nu le va simți mai dureros însă nimeni altul, decât tocmai poporul cărui servim și pe carele am fi — dela fire — deobligați al educa.

Pentru ca lumina să sporéscă în inten-sivitate, ea tre-bue însăș sporită. Învătătorul isolat nu are putere de a ilumina extensiunea cea mare a terenului séu de activitate, ba chiar și acele rađe de lumină, ce și le-a în-susit deja, nefiind din nou întărite și elibe-rate de defectele cauate prin munca zilnică sau alte impresiuni și incidente, rătăcesc mereu și consumându-se zădarnic, cu timpul se perd în universul nemărginit al întunecului.

Lucru evident, că el are lipsă de o în-vederare cât mai intensivă, ér cine dorește o astfel de iluminare, tre-bue să aprindă mai multe lumine.

Drept aceea, de aci nu rezultă alta decât: o muncă cu puteri unite pe tôte terenele, la carea se concurgă de a literat cu cunoscînțele sale pline de doctrine frumoșe și folositoare, până la econom, cu poveștele sale agriculturale, deci nu numai învățătorimea, ci și alți bărbați de știință din totă inteligența noastră românească.

Ca acésta muncă însă, se aibă folóse mari, rezultate bune și ducetóre la scop, ea tre-bue făcută și întocmită după o sistemă ôre care, după un anumit plan.

La un asemenea plan am cugetat și m'am rezolvat a eda pe anul viitoriu școlariu 1898/99: „**Almanachul portativ al învățătorului român**“.

Mi se va obiecționa — pôte — că: *Almanachul* dăscălesc, un siplu calendariu, ce va fi având cu cultura și cum va fi influențând asupra învățătorimeii în mod cultivătoriu, deci și asupra poporului cărui servim?

La unele ca aceste va fi prea de ajuns răspunsul prin arondarea materialului, ce va avea să cuprindă acest Almanach, deși — deocamdată — numai aproximativă și în li-niamente cât mai generali ce s'a alăturat acestui apel.

În urma acestora îndrănesc a afirma, că cugetând cineva cu tot adinsul asupra cu-prinsului Almanachului din cestiune, se va convinge din destul și acum, dar mai vârtos însă atunci, când va dispune el, de folósele ce le vor trage nu numai învățătorii, preoții sau și alți bărbați concreduți s'au interesați de cauzele noastre pedagogico-didactice, ci chiar și ori care altul, în a cărui posesie va deveni.

Folósele Almanachului nu sau eshauriat încă. Pentru învățătorul românesc ele să mai potențéze prin împrejurarea, că stimabili mei colegi învățători, se vor pune în plăcută poziție;

de a se interesa de perfecțiunea ce ni se preține;

de a se cunoștea și ține cont de progre-sul științelor și mai vârtos a celor ce cad în sfera noastră de activitate, având la îndă-mânăle esposeul fôrte multor cunoscînțe;

de a avea ocașiune a ne cunoștea mai din aprôpe statul, deci pre conpropagatorii și factorii culturale poporali, precum și pre acei bărbați de știință, protectori și amici ai învățătorului român, și în fine,

de a ne forma și sistemisa noi înșine bilanțul referințelor noastre școlare, ca ast-fel — devenind stăpânii acestora — să pu-tem dispune cu ori și care ocașiune de aceste.

Iată Domni mei, cum am înțeles eu in-portanța Almanachului!

Pentru de a depărta de la mine ori și ce suspățiune, că aș ambiționa, ori vena — ca om tiner — după renume séu altele de acest soi, vin prin acest apel, numai ca propaga-toriul ideii, a ruga cu totă stima cuvenită în prima linie scumpa și mult prețuită noastră inteligență română, a binevoi și a ne onora — pentru partea literară — cu câte o lu-crare și aceea binevoiască a o trimite sub-scrisului până cel mult 15-lea Mai a. c. st. n. când se vor începe apoi lucrările cu ti-păritura.

În a doua linie însă, leg de inima fie-cărui coleg învățătoriu o datorință, fără de carea nu, rugându-i frătesce să conlucre în interesul fétului nostru învățătoresc, neuitând și nelăsând nici când din vedere scopul ace-stui Almanach, a cărui lipsă, pe tôte ziua ce merge o vom cunoștea și sci prețui numai atunci, când vom fi în posesia lui.

Lucrările, efeptuite după plac și de ori ce gen, vor fi — până la terminul amintit — cu cea mai mare mulțămită — bine pri-mite, cum și — după putință — publicate.

În fine îmi țin de plăcută datorință a înșinua, că conferând lucrarea proiectată cu mai mulți D-ni colegi, însuflețiti de cauzele noastre școlare-bisericești, cu tôtei — aflând de prea necesară înportanța lucrului — încura-jându-mă la edarea acestui apel, me lasă răpit de speranța, că succedend a stîrni sim-țul de activitate al fraților colegi, spriginul dorit — atât spiritual cât și material — va urma de sine; cu tôte acestea însă, rog cu insistință atât mult prețuită noastră inteligență, dar mai vârtos pe stim. D-ni colegi, a mă onora — în interesul bunei reușiri, dar mai vârtos a edării acestui fét dăscălesc — cu eventualele observări referitoare, atât la cu-prins cât și la alte incidente mie — pôte — necunoscute, pe cari le voi primi și caror mă voi acomoda cu cea mai mare plăcere.

În bună speranță, că apelul meu va afla succursul și spriginul cuvenit, cum și asigurându-Ve de respectul ce Vi-l păstrez; rămân

Recița-montană (Resiczabánya), în Februarie 1898.

Al D-Vostre P. T.

stimătoriu
Josif Velcean,
învătătoriu român.

Observare. Depindend sôrtea Alma-nachului în cea mai mare parte dela spriginul material, rog — tot cu acésta ocașiune — pe tôte on. D-ni protectori și amici ai cauzelor noastre pedagogico-didactice, dar în deosebi pe D-ni colegi învățători, a binevoi și a-și înșinua prin o corespondență cât mai îngrab dorința de ai avea, ca astfel să se pôte stabili atât numărul cât și prețul esem-plarelor, care preț, la nici un cas nu va trece peste suma de 1 fl.

Mătase Foulard 65 cr.

până la fl. 3.35 de m. — japaneză, chineză etc. în cele mai nouă desigururi și culori, precum și mătase Henneberg neagră, albă și colorată dela 45 cr. până la fl. 14.65 de metru — în cele mai moderne țesături, culori și desigururi. Se expedizează la particulari franco și liberi de vamă. Mostre cu întorcerea poștei. Fabricile de mătase G. Henneberg li, de curte ces. și reg. Zürich. [38] 2

Din ori-ce librărie se poate procura scrierea premiată a consilier. în med. Dr. Müller, apărută în a 30-a edițiune despre

sistemul nervos

și
sexual turburat.

Expeditie franco pentru 60 cr. în mărci postale.

Curt Röber,
Braunschweig.

[5] 7-49

În librăria Tipografiei archidiece-sane se află:

Dictionariu român-maghiar**Dictionariu maghiar-român**

de
Dr. I. Crișan și N. Putnoky,
apărute în 1893 și 1895, cele mai noue vocabulare pentru învățarea limbei maghiare.

Prețul leg. a fl. 2.—

În tipografia archidiece-sană
a apărut:

CATECHISM

pentru învățământul religiunii
drept-credincioase răsăritene,

de
Moise Toma,

prelucrat de

Simeon Popescu,

ediția VIII.; prețul legat 20 cr.

Se află de vânzare în

Librăria Tipografiei archidiece-sane,
Sibiu.

În Tipografia archidiece-sană
au apărut:

Sidoxia,

ceștiunea dotațiunei archiereului ortodox-român din Transilvania,

de

Matei Voileanu.

Prețul 30 cr.;

Alexandru Roman, 1826-1897.

Material pentru biografia și activitatea lui,

de

Ilie Dinurseni.

Prețul 40 cr. și

Un vis,

narațiune din viața unui preot,

de

Gavriil Hango.

Prețul 20 cr.

Se pot procura din

Librăria Tipografiei archidiece-sane,
Sibiu.

„VICTORIA“,

institut de credit și economii în Arad.

Bilanț pro 1897.

Active.

Pasive.

	fl. cr.
Cassa în număr	40649.76
Bon în giro contn	fl. 544.29
Bon la alte bănci	fl. 65476.53
Cambii în portofoliu	1021910.32
Imprumuturi hipotecari	373510.40
Avansuri pe efecte publice	24607.—
Cassa institutului și alte realități	65797.77
Efectele proprii	8042.21
Diverse conturi debitoare și inter. transit. rest.	12221.03
Mobilier	fl. 3517.04
„ după 10% amortisare „	351.70
	3165.34
	1618925.15

	fl. cr.
Capital social:	
3000 acții à 100 fl.	300000.—
Fondul de rezervă al acționarilor	105467.34
Fondul de pensie al funcționarilor	10814.28
Fondul special de rezervă	1433.57
Depuneri spre fructificare	1123883.26
Depozite de cassă	2889.53
Contribuție restantă după inter. dep.	2522.58
Interese transitoare anticipate	17516.95
Dividentă neridicată	564.—
Diverse conturi creditore	1590.01
Profit transpus din 1897	fl. 3796.65
Profit net	48446.98
	52243.63
	1618925.15

Debit.

Contul de Profituri și Perderi.

Credit.

	fl. cr.
Interese:	
pentru depuneri spre fructificare	57755.52
Spese:	
Chiria localului	fl. 1000.—
Contribuție și 10% dare după interese depunerilor	10014.58
Registre, imprimate, lemne, lumină, diverse etc.	4887.03
Salarie	11040.79
Porto	2177.70
Amortis: re din mobilier	351.70
Venit transpus din 1896	fl. 3796.65
Profit net	fl. 48446.98
	52243.63
	139470.75

	fl. cr.
Interese:	
„ dela cambii	fl. 99042.60
„ „ hipotecă	29629.59
„ „ lombard	1992.44
Venit efectelor proprii	360.72
Provisiuni și alte venit	1697.24
Chiria și alte arendi	2951.51
Venit transpus	3796.65
	139470.75

Arad, 31 Decembre 1897.

Oncu, m. p.,
director executiv.

Pentru comptabilitate
S. Raicu, m. p.,
secretar.

DIRECȚIUNEA:

Dr. Vuia, m. p.,
președinte.

Georgiu Lazaru, m. p. v.-preș.

Mihail Veliciu, m. p.

V. Mangra, m. p.

A. Karátsonyl, m. p.

R. Ciorogariu, m. p.

Ignatie Papp, m. p.

Comitetul de supraveghere:

Subsemnatul comitet am examinat conturile prezente și le-am aflat în deplină regulă.

Arad, 28 Februar 1898.

Petru Truția, m. p.,
președinte.

V. Papp, m. p.

George Popoviciu, m. p.

George Feier, m. p.

Nicolau Marcu, m. p.

Vestitele
Semințe de flori și legumi

ale lui [13] 11—17

Mauthner

în
pachete închise, legal garantate
cu marca de apărare împotocolată

„Ursul“

se pot căpeta în toate
băcăniile și ferăriile
mai mari.

NB. Numai pentru pachetele închise, provădate cu figura ursului și signate cu numele Mauthner, cum arată figura alăturată, ia firma Edmund Mauthner în Budapesta, strada Andrássy 23, garanție deplină, că-s seminte prospete și veritabile.

Ne-au sosit acum:

Tabele de părete pentru cetit, românești fl. 2.40

„ „ „ „ „ ungurești „ 2.40

„ „ „ „ „ românești „ 3.60

de I. Tuducescu „ 3.60

„ „ istoria naturală (16 bucăți colorate: regnul animal, vegetat și mineral) „ 7.20

Tabele de măsuri metrice cu espicare „ —.80

Librăria Tipografiei archidiece-sane, Sibiu.